

แผนการจัดการเรียนรู้และแผนการประเมินผลการเรียนรู้ฉบับย่อ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชา ส30101 ศาสนศึกษาและหลักธรรมสำหรับชีวิต จำนวน 1.0 หน่วยกิต

2 คาบ/สัปดาห์ เวลา 40 คาบ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

ครูผู้สอน คณะครูกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความสำคัญและหลักการของพระพุทธศาสนา (อิสลาม คริสต์ หรือศาสนาที่ตนนับถือ) ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า วิเคราะห์พุทธประวัติ : พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด (การตรัสรู้) การก่อตั้งพระพุทธศาสนา วิธีสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแนวพุทธจริยา พุทธประวัติด้านการบริหารและการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หลักการทางพระพุทธศาสนามีข้อปฏิบัติทางสายกลาง การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง มีลักษณะประชาธิปไตย พระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพ พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา การฝึกตนไม่ให้ประมาท พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ

ศึกษาพระไตรปิฎกโดยสังเขปและวิเคราะห์หลักธรรมอริยสัจ 4

ทุกข์ : ชั้น 5 ไตรลักษณ์ โลกธรรม 8 จิต, เจตสิก

สมุทัย : นิยาม 5 มัจฉาฉนชชา 5 ปฏิจจสมุปบาท นิโรธ : ภาวนา 4 นิพพาน มรรค: พละ 5 อุบาสกธรรม 5 ทิฐฐัมมิกัตถสังวัตตนิกรธรรม 4 ไตรสิกขาเบญจศีล เบญจธรรม มงคลชีวิต 38 ประการเรื่อง : สงเคราะห์บุตร สงเคราะห์ภรรยา สันโดษถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว จิตไม่เศร้าโศก จิตไม่มัวหมอง

จิตเกษม ความเพียรเผากิเลส ประพฤติพรหมจรรย์ เห็นอริยสัจ บรรลุนิพพาน สัมปยุตธรรม 7 พรหมวิหาร 4 และ ทิศ 6

ศึกษาวิเคราะห์ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

ฝึกปฏิบัติการบริหารจัดการจิต การเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน 4 สวดมนต์แผ่เมตตา ฝึกกระบวนการคิดแบบโยนิโสมนสิการ 1.แบบสามัญลักษณ์ 2.แบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน 3. แบบแยกแยะส่วนประกอบ 4.แบบวิภังชวาท

วิเคราะห์พุทธศาสนสุภาษิต (จิตต์หนตฺ สุขาวหํ, น อุจจาวจํ ปณฺทิตา ทสฺสยนฺติ, นตฺถิ โลเก อนินฺทิตฺ, โโกธํ ฆตฺวา สุขํ เสติ, ปฏฺวีรูปการี ฐรฺวา อุฏฺฐาตาวิเนตฺ ฐนํ, วายเมถว ปุริโส ยาว อตฺถสฺส นิปฺปทา , สนตฺตฺตฺถึ ปรมํ ฐนํ, อธินาทานํ ทุกฺขํ โลเก, ราชา มุขํ มนุสฺसानํ พระราชาเป็นประมุขของประชาชน, สติ โลกฺสมิ ชาคโร, นตฺถิ สนตฺติปรี สุขํ, นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ)

ปฏิบัติตนตามศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หรือพิธีกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ศึกษาหลักการและหลักธรรมสำคัญของศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ - ฮินดู ซิกข์ วิเคราะห์หาแนวทางปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในพระรัตนตรัยคือ พุทธะ ธรรมะ สังฆะ เข้าใจหลักอริยสัจ 4 เป็นคนมีเหตุผลมองโลกตามความเป็นจริง พุทธศาสนิกชนที่ดี ผู้นำที่ดี และเป็นพลโลกที่มีคุณภาพ เข้าถึงธรรมะของผู้เจริญ (อริยวัฑฒิ 5 : ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญา) เข้าใจตนเองและผู้อื่น เข้าใจวิถีพุทธและสามารถใช้ความรู้ ออกแบบการเรียนรู้ด้านจริยธรรมของตนเองได้ตลอดชีวิต อยู่ร่วมกันในความแตกต่างได้อย่างมีความสุข

ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 1.1 ม.4 -6 /1 , 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ,14 ,15 ,16 ,17 ,18 ,19,
20 ,21 ,22

ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ
2. วิเคราะห์ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอน และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
3. วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหาร และการธำรงรักษาศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
4. วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนาหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
5. วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธา และปัญหาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
6. วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
7. วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
8. วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
9. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
10. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
11. วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
12. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ
13. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบ อริยสัจ 4 หรือหลักคำสอนของศาสนาตามที่ตนนับถือ
14. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่าง การดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดกเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก มหาชนกชาดก มโหสถชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
15. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่

16. เชื่อมมั่นต่อผลของการทำความดี ความซื่อ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ต้องเผชิญ และตัดสินใจเลือกดำเนินการหรือปฏิบัติตนได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักธรรม จริยธรรม และกำหนดเป้าหมาย บทบาทการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และอยู่ร่วมกันเป็นชาติอย่างสมานฉันท์
17. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป
18. ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของค่านิยม จริยธรรมที่เป็นตัวกำหนดความเชื่อและพฤติกรรมที่แตกต่างกันของศาสนิกชนศาสนาต่างๆ เพื่อขจัดความขัดแย้งและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
19. เห็นคุณค่า เชื่อมมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
20. สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน 4 หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
21. วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดีต่อกัน
22. เสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

มาตรฐาน ส 1.2 ม.4-6/1-5

1. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ต่อสาวก สมาชิกในครอบครัวและคนรอบข้าง
2. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ
3. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ
4. วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญ ของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง
5. วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล

3. กำหนดการสอนและจุดประสงค์การเรียนรู้

ลำดับ ตอนที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/ แหล่งเรียนรู้
1	1	- ปฐมนิเทศรายวิชา พระพุทธศาสนาเพื่อชีวิต - ทดสอบก่อนเรียน	เข้าใจความสำคัญและ การจัดการเรียนการ สอนวิชาพระพุทธศาสนา เพื่อชีวิต	ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที แบบบรรยาย	PowerPoint แจ้งผลการ เรียนรู้ที่ คาดหวัง - เอกสาร ประกอบเรื่อง การวัดและ ประเมินผล - แบบทดสอบ ก่อนเรียน
1	2	ความรู้พื้นฐานทาง ศาสนา - ที่มาของศาสนา - องค์ประกอบของ ศาสนา	1.วิเคราะห์สังคมชมพู ทวีป และคติความเชื่อ ทางศาสนาสมัยก่อน พระพุทธเจ้า หรือ สังคมสมัยของศาสนาที่ ตนนับถือ	ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1.กระบวนการสืบเสาะ ทาง วิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry) 2.ทำแบบทดสอบก่อน เรียน 3.การสร้างผังความคิด	- เอกสาร ประกอบการ เรียน -PowerPoint: เรื่อง ความรู้ พื้นฐานทาง ศาสนา - แบบทดสอบ หลังเรียน
2	3-4	พระพุทธศาสนา -พุทธประวัติโดยสังเขป	2. วิเคราะห์ พระพุทธเจ้าในฐานะ เป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้ อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอน และการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติ	ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1.การตั้งคำถาม 2.การสร้างผังความคิด 3.แบ่งกลุ่มระดม ความคิด อภิปรายการ	1.เอกสาร ประกอบการ เรื่องพุทธประวัติ 2.PowerPoint เรื่อง วิธีการสอน ของ พระพุทธเจ้า

ลำดับ ตอนที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/ แหล่งเรียนรู้
			ศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	แก้ปัญหา 4. ทำแบบฝึกหัดทบทวน	3.DVD.พุทธ ประวัติ 4. แบบทดสอบ หลังเรียน
3	5	หลักการทาง พระพุทธศาสนาต่อวิถีชีวิต - หลักการพัฒนา และปัญญา - หลักประชาธิปไตย	4. วิเคราะห์ข้อปฏิบัติ ทางสายกลางใน พระพุทธศาสนาหรือ แนวคิดของศาสนาที่ตน นับถือ ตามที่กำหนด 5. วิเคราะห์การพัฒนา ศรัทธา และปัญญาที่ ถูกต้องใน พระพุทธศาสนา หรือ แนวคิดของศาสนาที่ตน นับถือ ตามที่กำหนด 6.วิเคราะห์ลักษณะ ประชาธิปไตยใน พระพุทธศาสนา หรือ แนวคิดของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด 7. วิเคราะห์หลักการ ของพระพุทธศาสนากับ หลักวิทยาศาสตร์ หรือ แนวคิดของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด	ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1.การสอนแบบใช้ กระบวนการใช้ปัญหา เป็น ฐาน (ProblemBase) 2.การแสดงบทบาท สมมุติ 3.ทำแบบฝึกหัดทบทวน	1. เว็บไซต์ภาพที่ เกี่ยวข้องกับ ศาสนาพุทธ 2. แบบทดสอบ หลังเรียน

ลำดับ ตอนที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/ แหล่งเรียนรู้
3	6	หลักการทาง พระพุทธศาสนาต่อวิถีชีวิต - หลักวิทยาศาสตร์	7. วิเคราะห์หลักการ ของพระพุทธศาสนากับ หลักวิทยาศาสตร์ หรือ แนวคิดของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด	ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1.การสอนแบบใช้ กระบวนการใช้ปัญหา เป็น ฐาน (ProblemBase) 2.การแสดงบทบาท สมมติ 3.ทำแบบฝึกหัดทบทวน	1.เว็บไซต์ภาพที่ เกี่ยวข้องกับ ศาสนาพุทธ 2.แบบทดสอบ หลังเรียน
4	7	หลักการทาง พระพุทธศาสนาต่อวิถีชีวิต - พระพุทธศาสนากับ ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง - การนำหลักการทาง พระพุทธศาสนาไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	8. วิเคราะห์การฝึกฝน และพัฒนาตนเอง การ พึ่งตนเอง และการมุ่ง อิสรภาพใน พระพุทธศาสนา หรือ แนวคิดของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด 11.วิเคราะห์ พระพุทธศาสนากับ ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงและการพัฒนา ประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนา ที่ตนนับถือตามที่ กำหนด	ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1.การสอนแบบใช้ กระบวนการใช้ปัญหา เป็น ฐาน (ProblemBase) 2.การแสดงบทบาท สมมติ 3.ทำแบบฝึกหัดทบทวน	1.เว็บไซต์ภาพที่ เกี่ยวข้องกับ ศาสนาพุทธ 2.แบบทดสอบ หลังเรียน

สัปดาห์ที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/แหล่งเรียนรู้
4-7	8-14	<p>พระไตรปิฎกและหลักธรรมคำสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระไตรปิฎก - หลักคำสอนสำคัญ - อริยสัจ 4 <p>ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นธ 5 - ไตรลักษณ์ - โลกธรรม 8 - จิต, เจตสิก <p>สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)</p> <p>หลักธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิยาม 5 <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิจจสมุปบาท - มิจฉาวณิขชา 5 <p>นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาวนา 4 - นิพพาน <p>มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พละ 5 - อุบาสกธรรม 5 - ทิฏฐธัมมิกัตถ- สังวัตตนิกธรรม 4 - ไตรสิกขา - เบญจศีล เบญจธรรม - มงคลชีวิต 38 <p>ประการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สงเคราะห์บุตร - สงเคราะห์ภรรยา 	<p>13. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบ อริยสัจ 4 หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>15. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎก หรือ คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่</p>	<p>ฝึกบริหารจิตเจริญปัญญาใช้อานาปานสตินั่งสมาธิอย่างน้อย 3 นาที</p> <p>1.การสอนแบบใช้กระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐาน (ProblemBase)</p> <p>2. ทำแบบฝึกหัด ทบทวน</p>	<p>1. PowerPoint สถานการณ์</p> <p>2. แบบบันทึก สถานการณ์ ปัญหา</p> <p>3.แบบฝึกหัด</p> <p>4.www.dhammadhainai.org</p>

สัปดาห์ที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/แหล่งเรียนรู้
		<ul style="list-style-type: none"> - สันโดษ - ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว - จิตไม่เศร้าโศก - จิตไม่มัวหมอง - จิตเกษม - ความเพียร เมากิเลส - ประพฤติพรหมจรรย์ - เห็นอริยสัจ - บรรลุนิพพาน 			
8	15-16	ชาดก <ul style="list-style-type: none"> - เวชสันดรชาดก - มหาชนกชาดก - มโหสถชาดก 	14. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่าง ข้อคิดในชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกตัวอย่างตามที่กำหนด	ฝึกบริหารจิตเจริญปัญญาใช้อานาปานสตินี้้งสมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1. กระบวนการกลุ่ม 2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 3. การทำแบบทดสอบหลังเรียน	1. DVD.ศาสนาพุทธ 2. แบบทดสอบหลังเรียน

ลำดับ ตอนที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/ แหล่งเรียนรู้
9	17-18	ศาสนสาวก ศาสนสาวกที่สำคัญ - พระอานนท์ - นางปฏาจาราเถรี - หมอชีวกโกมาร ภักดิ์ - ดร.บาบาสาเทบ เอ็มเบตการ์	14. วิเคราะห์ข้อคิดและ แบบอย่าง การดำเนิน ชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และ ศาสนิกชนตามที่ กำหนด	ฝึกบริหารจิตเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1. กระบวนการกลุ่ม 2. ทักษะการคิด 3. บทบาทสมมติ	1. PowerPoint พระสงฆ์ไทย 2. DVD เรื่องหมอชีวก โกมารภักดิ์พระ เวสสันดรชาดก 3. ใบงานการเขียน Mind Mapping 4. www.dhammathai.org 5. www.dhammajak.net
10	19-20	สอบกลางภาคเรียน			
11	21	การบริหารจิตตาม หลักสติปัฏฐาน4 - ความหมาย - ความสำคัญ - ประโยชน์	19. เห็นคุณค่า เชื่อมมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิต ด้วยการพัฒนาจิตและ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธี คิดแบบโยนิโสมนสิการ หรือการพัฒนาจิตตาม แนวทางของศาสนาที่ ตนนับถือ	ฝึกบริหารจิตเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1. กระบวนการกลุ่ม 2. ทักษะการคิด วิเคราะห์	1. แบบทดสอบ หลังเรียน 2. PowerPoint เรื่องสติปัฏฐาน

สัปดาห์ที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/แหล่งเรียนรู้
11	22	การบริหารจิตตามหลักอนุสติ10 - พุทธาอนุสติ - อัมมานุสติ - สังฆานุสติ - ศีลानุสติ - จาคานุสติ - เทวตานุสติ - มรณสติ - กายคตานุสติ - อาณาปนสติ - อุปสมมานุสติ	19. เห็นคุณค่า เชื่อมมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิต ด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาศาสตร์การเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ 20. สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	ฝึกบริหารจิตเจริญปัญญาใช้อานาปานสตินั่งสมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1. กระบวนการกลุ่ม 2. ทักษะการคิดวิเคราะห์	1. แบบทดสอบหลังเรียน 2. PowerPoint เรื่องอนุสติ 10
12	23-24	การเจริญปัญญาตามหลักโยนิโสมนสิการ 1. วิธีคิดแบบสามัญลักษณะ	19. เห็นคุณค่า เชื่อมมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิต ด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาศาสตร์การเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ 20. สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	ฝึกบริหารจิตเจริญปัญญาใช้อานาปานสตินั่งสมาธิอย่างน้อย 3 นาที	1. แบบทดสอบหลังเรียน 2. PowerPoint เรื่องโยนิโสมนสิการ
		2. วิธีคิดแบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน 3. วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ 4. วิธีคิดแบบวิภาษวาท	คิดแบบโยนิโสมนสิการ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ 20. สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	1. กระบวนการกลุ่ม 2. ทักษะการคิดวิเคราะห์	

สัปดาห์ที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/แหล่งเรียนรู้
13	25-26	<p>พุทธศาสนสุภาษิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - จิตต์หนต์ สุขาวห์ จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้ - น อัจจาวจํ ปณฺชิตา ทสฺสยนฺติ บั้นทิตย้อมไม่แสดง อาการขึ้นๆลงๆ - นตฺถิ โลกํ อนินฺทิตํ คนที่ไม่ถูกนินทาไม่มีใน โลก - โกรธํ ฆตฺวา สุขํ เสตี ฆ่าความโกรธได้ย่อมอยู่ เป็นสุข 	<p>13. วิเคราะห์หลักธรรม ในกรอบ อริยสัจ 4 หรือหลักคำสอนของ ศาสนาที่ตนนับถือ มี ทักษะและสามารถนำ หลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาไป พัฒนาตนเองและ พัฒนาสังคม</p>	<p>ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กระบวนการกลุ่ม 2. ฝึกปฏิบัติ 	<p>1. แบบทดสอบ หลังเรียน</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิจฺจูปการี ธฺรฺวา อฏฺฐา ตาวิณฑเต ธนํ คนขยันเอาการเอางาน กระทำเหมาะสม ย่อมหาทรัพย์ได้ - วายเมถว พุริโส ยาว อตถสฺส นิปฺปทา เกิดเป็นคนควร จะพยายามจนกว่า จะประสบความสำเร็จ 			
		<ul style="list-style-type: none"> - สนฺตฺมุจฺฐี ปรมํ ธนํ ความสันโดษเป็น ทรัพย์อย่างยิ่ง - อธิณาทานํ ทุกฺขํ โลกํ การเป็นหนี้เป็นทุกข์ ในโลก 			

ลำดับ ตอนที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/ แหล่งเรียนรู้
		<ul style="list-style-type: none"> - ราชา มุขี มนุสสานัน พระราชาราชเป็นประมุข ของประชาชน - สติ โลกสมิ ชาคโร สติเป็นเครื่องตื่นในโลก - นตถิ สนตปิรี สุขิ สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบ ไม่มี - นิพพานัน ปรมิ สุขิ นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง 			
14- 16	27-32	<p>ศาสนพิธี</p> <p>-มารยาทชาวพุทธและ หลักการปฏิบัติตน ในศา สนพิธีสำคัญ เช่นการบูชา พระรัตนตรัยการอาราธนา ศีลอาราธนาธรรม อาราธนาพระปริตรการแผ่ เมตตาการถวายสังฆทาน การกรวดน้ำเป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - พิธีบรรพชา/อุปสมบท <p>คุณสมบัติของผู้ขอ บรรพชา/อุปสมบทเครื่อง อัฐบริขารประโยชน์ของ การบรรพชาและคุณค่าและ ประโยชน์ของศาสนพิธี</p> <p>อุปสมบท</p> <ul style="list-style-type: none"> - บุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธี 	<p>2. ปฏิบัติตนถูกต้อง ตามศาสนพิธีพิธีกรรม ตามหลักศาสนาที่ตน นับถือ</p> <p>3. แสดงตนเป็นพุทธ มามกะหรือแสดงตน เป็นศาสนิกชนของ ศาสนาที่ตนนับถือ</p>	<p>ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสตินั่ง สมาธิอย่างน้อย 3 นาที</p> <p>1.การสอนแบบใช้ กระบวนการใช้ปัญหา เป็น ฐาน (ProblemBase)</p> <p>2.การแสดงบทบาท สมมุติ</p> <p>3.ทำแบบฝึกหัดทบทวน</p>	<p>1.เว็บไซต์ภาพที่ เกี่ยว ข้องกับ ศาสนาพุทธ</p> <p>2.แบบทดสอบ หลัง เรียน</p>

ลำดับ ตอนที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/ แหล่งเรียนรู้
17	33	วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา - วันวิสาขบูชา - วันมาฆบูชา - วันอาสาฬหบูชา	4. วิเคราะห์หลักธรรม คตินิยมที่เกี่ยวข้องกับ วันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญ ของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1. กระบวนการกลุ่ม 2. ฝึกปฏิบัติ	1. แบบทดสอบ หลังเรียน 2. เว็บไซต์ภาพที่ เกี่ยวข้องกับ วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา 3. VCD วันสำคัญ ทาง พระพุทธศาสนา
18	34-37	หลักการและหลักธรรม สำคัญ - ศาสนาคริสต์ - อิสลาม - พราหมณ์ - ฮินดู - ซิกข์			
19	38	การนำหลักธรรมมาใช้ใน การดำรงชีวิต - ความสำคัญของ ศาสนาที่มีต่อการ ดำรงชีวิตมนุษย์ - การประสานความร่วมมือ ระหว่างต่างศาสนาในการ พัฒนาและแก้ปัญหาสังคม	21. วิเคราะห์หลักธรรม สำคัญในการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุขของ ศาสนาอื่นๆ และชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้ บุคคลอื่นเห็น	ฝึกบริหารจัดการเจริญ ปัญญาใช้อานาปานสติ สมาธิอย่างน้อย 3 นาที 1. กระบวนการกลุ่ม 2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 3. การสร้างผังความคิด	1. คอมพิวเตอร์ใช้ เสนอ PowerPoint 2. แบบทดสอบ หลัง เรียน 3. สื่อ you tube ศาสนา

สัปดาห์ที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน/แหล่งเรียนรู้
			22.เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ความสำคัญของการทำความดีต่อกัน		
20	39-40	สอบปลายภาคเรียน			

4.แผนการประเมินผลการเรียนรู้และมอบหมายงาน

การสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อชีวิต ส30101 มีแผนการประเมินผลดังนี้

ร้อยละของคะแนนระหว่างภาค : ร้อยละของคะแนนปลายภาค = 70 : 30

ร้อยละของคะแนนระหว่างภาค = ร้อยละของคะแนนสอบก่อนกลางภาค + ร้อยละของคะแนนสอบ

กลางภาค + ร้อยละของคะแนนสอบหลังกลางภาค = 20 + 30 + 20

4.1 ประเมินจากงานหรือการบ้านที่มอบหมาย (ก่อนกลางภาคและหลังกลางภาค) 40คะแนน

รายการ	รูปแบบของงาน	วันที่มอบหมาย	กำหนดส่ง	คะแนน
โครงการคุณธรรมความรู้	กลุ่ม	สัปดาห์ที่ 1	สัปดาห์ที่ 8	10
Mind map การนำหลักธรรมไปใช้ในการดำรงชีวิต/สรุป	เดี่ยว	สัปดาห์ที่ 8	ส่งในคาบเรียน	5
การทดสอบหลังเรียน	เดี่ยว	สัปดาห์ที่ 9	ส่งในคาบเรียน	5
มารยาทชาวพุทธ และศาสนพิธี	กลุ่ม	สัปดาห์ที่ 14	-	10
การพัฒนาตนเอง - การเข้าค่ายคุณธรรม - การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆทางศาสนา (ตามแนวทางของแต่ละโรงเรียน)	เดี่ยว	สัปดาห์ที่ 1	สัปดาห์ที่ 19	5
การทดสอบหลังเรียน	เดี่ยว	สัปดาห์ที่ 19	ส่งในคาบเรียน	5

4.2 ประเมินจากการสอบกลางภาค

กำหนดสอบกลางภาค เนื้อหาและลักษณะข้อสอบดังตาราง ใช้เวลาในการสอบ 60 นาทีคะแนนเต็ม 30

คะแนน

สาระการเรียนรู้	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	คะแนน	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	คะแนน	รวมคะแนน
หลักการทางพระพุทธศาสนา	ปรนัยชนิดเลือกตอบ 10 ข้อ	5 คะแนน	-	-	5 คะแนน
หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ปรนัยชนิดเลือกตอบ 20 ข้อ	10 คะแนน	อัตนัย1ข้อ	5 คะแนน	15 คะแนน
ชาดกและพุทธสาวก พุทธสาวิกา	ปรนัยชนิดเลือกตอบ 10 ข้อ	5 คะแนน	อัตนัย1ข้อ	5 คะแนน	10 คะแนน
รวมทั้งสิ้น	40 ข้อ	20 คะแนน	2 ข้อ	10 คะแนน	30 คะแนน

4.3 ประเมินจากการสอบปลายภาค

การสอบปลายภาค เนื้อหาและลักษณะข้อสอบดังตารางใช้เวลาในการสอบ 60 นาที
คะแนนเต็ม 30 คะแนน

สาระการเรียนรู้	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	คะแนน	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	คะแนน	รวมคะแนน
การบริหารจิตและเจริญปัญญา	ปรนัยชนิดเลือกตอบ 10 ข้อ	5 คะแนน	อัตนัย 1 ข้อ	4 คะแนน	9 คะแนน
พุทธศาสนสุภาษิต	ปรนัยชนิดเลือกตอบ 6 ข้อ	3 คะแนน	-	-	3 คะแนน
ศาสนพิธี	ปรนัยชนิดเลือกตอบ 10 ข้อ	5 คะแนน	อัตนัย 1 ข้อ	4 คะแนน	9 คะแนน
หลักการและหลักธรรมสำคัญของศาสนาคริสต์, ศาสนาอิสลาม, พราหมณ์ – ฮินดู, ซิกข์	ปรนัยชนิดเลือกตอบ 10 ข้อ	5 คะแนน	-	-	5 คะแนน
การนำหลักธรรมมาใช้ในการดำรงชีวิต	-	-	อัตนัย 1 ข้อ	4 คะแนน	4 คะแนน
รวมทั้งสิ้น	36 ข้อ	18 คะแนน	3 ข้อ	12 คะแนน	30 คะแนน